

RISIKOKORTLÆGNING AF STATSVEJENE

BLUE SPOT ANALYSER VISER UDVIKLINGEN AF OVERSVØMMELSESTRUETVEJE I FREMTIDEN

Axelsen, Christian & Larsen, Michael R. A. – Vejdirektoratet

Vejdirektoratets fremmeste opgave består i at opretholde sikre og fremkommelige statsveje. Denne opgave vil fremover blive sat under øget pres ved et ændret klima. Allerede nu ses en øget tendens i oversvømmede veje, som har forårsaget store skader og gener for trafikanter. Vejdirektoratet giver denne problematik stor bevågenhed og vil imødekomme disse klimatiske udfordringer ved at udføre forskellige analyser, der vil fortælle om både nuværende og fremtidige problemstillinger i denne kontekst.

Denne opgave indebærer en analyse af hele det danske statsvejnet, hvor strækninger med en stor risiko for oversvømmelse samt en betydelig konsekvens heraf, skal udpeges. Disse strækninger på statsvejnettet kaldes *Blue Spots* og er netop defineret som vejstrækninger, hvor der findes stor sandsynlighed for oversvømmelse og hvor konsekvensen heraf, er betydelig.

Der er udviklet en dybdegående GIS-model, der, i samspil med feltarbejde, har til opgave at kortlægge reelle Blue Spots på statsvejnettet. Med dette menes, at der i denne model graves flere spadestik dybere end blot at udpege lokale lavninger, hvor vand opmagasineres. For at generere et mere virkelighedstro resultat, er det nødvendigt at inddrage flere forskellige faktorer for at opnå en model, der kan justeres på baggrund af lokale forhold. Ydermere inddrages klimafaktorer i modellen for at kunne udpege områder, hvor der i fremtiden vil opstå nye Blue Spots, der ikke tidligere har været kendt.

Ved bl.a. at anvende en hydrologisk tilpasset højdemodel, data indeholdende jordbundsforhold samt trafiktal i kombination med klimaforskrifter fra IPCC, kan der udpeges strækninger af statsvejnettet, der kan betegnes som Blue Spots, både i nu og i fremtiden. Disse udpegninger vil indgå i en videre beslutningsproces i afgørelsen af, hvor præventive foranstaltninger skal foretages og i hvilken form for at undgå oversvømmelseshændelser forårsaget af mere ekstreme vejrforhold. Hermed vil Vejdirektoratet kunne reducere sårbarheden overfor hyppigere ekstreme nedbørhændelser i fremtiden og tilrettelægge tiltag, så der opnås mest klimatilpasning for ressourcerne.

Resultaterne fra analysearbejdet viser med tydelighed, at der med et fremtidigt klima med hyppigere ekstreme nedbørhændelser vil forekomme flere Blue Spots på statsvejnettet end hidtil kendt, endda i betydelig antal. Ved nutidens klima ses 14 Blue Spots på statsvejnettet. Anvendes klimafaktorer fra IPCC til at fremskrive nedbørsscenarier i år 2050, øges antallet af Blue Spots fra 14 til 34, hvilket vidner om, at det fremtidige klima vil forårsage store udfordringer for at opretholde drift og vedligehold af veje.